

Mediace

na Úradě pro mezinárodněprávní ochranu dětí

Co je mediace?

Mediace je způsob mimosoudního řešení sporu, při kterém mediátor podporuje komunikaci obou stran tak, aby jim napomohl dosáhnout dohody.

Kdo je mediátor?

Třetí nezávislá osoba, která využívá specifické komunikační dovednosti, kterými usměrňuje proces vyjednávání a pomáhá hledat prostor pro společnou dohodu. Nabízí další úhly pohledu a posiluje porozumění mezi stranami.

Mediátor nehodnotí názory stran, ani za ně nerozhoduje. Zůstává neutrální a nestranný, zachovává povinnou mlčenlivost o obsahu mediace.

Co říká zákon o mediaci a mediačních dohodách?

Úřad nabízí a poskytuje mediace pouze v rámci výkonu sociálně-právní ochrany dětí, nikoli podle zákona o mediaci (zákon č. 202/2012 Sb.). Protože se tak mediační dohoda vždy týká nezletilých dětí, je ještě třeba předložit ji soudu, který ji schvaluje.

Co nabízí ÚMPOD?

Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí nabízí mediace v rodinných sporech s přeshraničním prvkem, tedy když se jeden z rodičů nachází v jiném státě než jeho dítě. Mediaci vedou dva proškolení mediátoři, kteří absolvovali základní mediační výcvik v České republice a nadstavbový výcvik v zahraničí zaměřený na mediace přeshraničních rodinných kauz.

Bezplatně je k dispozici také právník Úřadu zabývající se spoluprací s dotčenou cizí zemí. Mediace jsou prováděny bezplatně, a to v několika jazycích. Úřad nabízí až tři půldenní mediační sezení.

V případě, že se oba rodiče nemohou osobně dostavit do budovy Úřadu, mediaci je možné uskutečnit prostřednictvím videokonferenčního zařízení.

Jaké jsou výhody mediace?

- + způsob řešení sporu navrhuji výhradně strany společně na rozdíl od soudního řízení
- + šetří čas a peníze klientů
- + usnadňuje aktuální i budoucí komunikaci stran
- + zmírňuje závažné dopady rodičovských sporů na děti
- + umožní vést rozhovor jiným způsobem, pomáhá stranám navzájem se slyšet
- + mediace je důvěrná a diskrétní
- + pokud strany k dohodě nedospějí, jejich možnost obrátit se na soud je zachována

Příběh z naší praxe:

Rodiče šestiletého Honzíka žijící v Praze se rozvedli a otec syna pravidelně vídal během víkendů i prázdnin. Matka však dostala pracovní nabídku ve Vídni a odcestovala do Rakouska i s Honzíkem, s čímž otec nesouhlasil. Komunikace rodičů se vyostřila. Protože šlo o rodičovský únos, chtěl otec žádat u soudu o návrat syna do obvyklého bydliště, matka si rovněž našla advokáta a chtěla žádat soud o úpravu styku. Honzíkovo chování se podstatně zhoršilo. Na doporučení ÚMPOD se oba rodiče rozhodli zvážit výhody mediace.

Po třech mediačních setkáních došli k dohodě, kdy otec souhlasil s dvouletým pobytem Honzíka v Rakousku, kde bude chodit do mezinárodní školy, aby se naučil dobře anglicky a mohl pak navázat docházkou do stejné školy v Praze. Dvakrát týdně budou se synem půl hodiny na videohovoru, stráví spolu každý druhý víkend, kdy otec jej vyzvedne ve Vídni a matka pro něj pak přijede do Prahy. Dále se rodiče dohodli na pobytech Honzíka o všech prázdninách a svátcích, nákladech spojených s jeho cestováním a na jeho kontaktech s prarodiči v ČR.

Využili tak všech výhod mediace:

Navrhli a posléze realizovali **své vlastní řešení**, které celé rodině vyhovovalo. **Ušetřili finance i čas**, které by vynaložili na soudní spor. Využili podpory mediátora při další **konstruktivní komunikaci** mezi sebou a **předešli dopadům rodičovského sporu na dítě**. Zjistili, že i když jako partneři už k sobě nepatří, **mají společný zájem** na prospívání syna.

Mnichovský model - příklad dobré praxe z Německa

Příkladem efektivního zapojení mediace do řešení rodičovských sporů je tzv. Mnichovský model. Reprezentuje způsob zacházení s rodinnými konflikty, který je ve shodě s hodnotami a vizemi Úřadu, proto se jej pokoušíme uvést do praxe také v České republice. Jde o zrychlené soudní řízení, při němž je důraz kladen na těsnou a pružnou spolupráci profesí, které se na soudním řízení podílejí – advokáti, Orgán sociálně-právní ochrany dětí, poradna, soudní znalec a mediátor.

Podstatnou vlastností modelu je dále minimum písemných podkladů, kdy veškeré rozhodné skutečnosti jsou soudu sdělovány ústně, a soud i účastníci jsou vázáni zkrácenými lhůtami, které ukládá zákon. Soud spolu s odborníky vede rodiče k dohodě, která bude akceptovatelná pro obě strany a přitom bude nejlepším řešením pro dítě. Pouze dohoda, kterou jsou rodiče připraveni společně realizovat, může do budoucna obstát.

Tento leták byl vytvořen pro potřeby projektu Rozvoj partnerství v oblasti mezinárodní spolupráce na Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí, reg. č.: CZ.1.04/5.1.00/81.00002. Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu.

Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí

Šilingrovo náměstí 3/4, 602 00 Brno

Česká republika

E-mail: podatelna@umpod.cz
(elektronická podatelna)

Tel.: 00420 542 215 522

Fax: 00420 542 212 836

Datová schránka: ID 6zraazz